

induplati

konoplan

GLASILO
KOLEKTIVA INDUPLATI JARŠE

Leto XVI

Avgust 1967

Cena 0,20 N din

**Avtomobili na našem
tovarniškem dvori-
šču neke »delovne«
sobote v juniju 1967**

Vsebina:

Ni počitnic za naša prizadevanja
Opozorilo
Sodobna reklama
J. Mavko: Prodaja v juniju 1967
L. Zabukovec: Proizvodnja v juniju 1967
Vesti
Obvestilo sindikata krvodajalcem
B. Kočar: Odprto pismo nepoznanemu
M. Slapšak: Sindikalna konferenca v
Beogradu
Zapiski iz Skopja
Popravek

Poročili sta se
Bela Krajina, novi član SCNL
B. Zupan: Poročilo o nezgodah junija in
julija 1967
V. Habjan: Obvestila iz kadrovske službe
Obisk bolnikov

Izdaja v 250 izvodih kolektiv tovarne
Induplati. Odgovorni urednik Otmar
Lipovšek. Natisnila in klišeje izdelala
Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani

Ni počitnic za naša prizadevanja

Vedno manjkrat uporabljamo v vsakdanjem življenju besedi gospodarska reforma, ker nam je zavest za boljše gospodarjenje z zaupanimi sredstvi postala, mimo nakazanih nalog, potrebna za boljše delo. Začetni napotki reforme so dobili v vmesnem času vrsto dopolnil, katerih namen je ugotoviti dosežene uspehe. Pri tem so tudi ukrepi, ki niso vedno ugodni za posamezne veje industrije. Seveda pa je to koristno za celoto, ki tako skladno deluje in se uvršča — ker se mora — med razvite države. Sklenitev mednarodnih sporazumov zahteva od domačih podjetij, kar najbolj prizadevno delo. Več izdelkov in boljše kakovosti so edino zagotovilo, da se bomo z njimi uveljavili na tujem tržišču.

Razumljivo je, da v težnji za izvozom ne smemo zanemarjati domače tržišče. Občasne težave bomo uspešno obvladali samo s prilaganjem proizvodnje zahtevam trga. Združevanje gospodarskih organizacij, za doseg določenih ciljev ter združevanje sredstev gospodarskih organizacij in poslovnih bank za modernizacijo proizvodnje, tehnologije in organizacijo dela je potreba prihodnosti, ki pa ne sme biti več predaleč. To je edina pot za nadaljnji napredek gospodarskih gibanj in za uspešno vključevanje v mednarodno delitev dela.

Strištirideset odstotkov skupne proizvodnje bo odslej sproščeno formiralo cene svojim izdelkom. Osnovni namen tega ukrepa je, da vpliva ekonomsko na tržno-planske tokove gospodarskega razvoja. To bo omogočilo tudi, da bodo gibanja na svetovnem trgu prišla do popolnejšega izraza. Pričakujemo lahko tudi zmanjšanje cen nekaterim pro-

izvodom, ki se bodo vskladile s cenami v tujini.

Dopolnilne carine bodo zaščitile domače proizvode, pred dumpinškimi cenami za uvožene izdelke. Namen teh carin je zaščititi domače proizvajalce in so v skladu z določili GATT ter bodo uveljavljene takrat, kadar bodo uvozne cene povzročile precejšnjo škodo jugoslovanski proizvodnji ali bodo zavirale njen razvoj.

Doslej nam je znano, da veljajo določila o liberalizaciji cen za nas le za konfekcionirane izdelke. Kaj to za nas pomeni bomo videli v prihodnjih mesecih. Zadovoljni smo lahko le z doseženo kvaliteto, ki je znana kupcem naših tkanin, kar zagotavlja, da bomo tudi v prihodnje

uspešno nastopili na domačem in tujem trgu.

Zaposlenost v podjetju je ostala na lanskoletni ravni. To je v skupu uspehov, ki smo jih dosegli, pozitivno. Dolžni pa bomo zahtevati od vseh, da bomo več izdelali, kakor je bilo o tem že govora na začetku.

Poletje torej ni bilo čas počitnic ampak čas ukrepanja. Tekstilna industrija ni na zavidljivem mestu. Za tarnanje ni časa; treba je le delati in to najboljše, ker je vse odvisno od nas samih in naših uspehov, ki jih bomo pri tem dosegli. Ukrepi so trdi, pomagal nam ne bo nihče. To pri nadaljevanju sedanje politike niti ni potrebno.

Lipovšek

Sodobna reklama

Neslišno so tipali žarometi našega avtomobila po neznanih cestah, ko smo krmarili avto k cilju našega dopusta. Klanci in ovinki so nas utrudili.

V jutranjem svitu smo se zapeljali pred gostišče zato, da bi se malce spočili in kaj popili. Pa nič. Bilo je zaprto, na gostišče so opozarjali le zaprti senčniki ter okoli miz zloženi stoli. Stole smo razmestili in na njih vseeno počivali, žal brez okrepitev kave.

Svežina poletnega jutra nam je prijala in poživila. Prilegel se je tudi počitek. Naprej bo lažje. Noč se je že povsem umaknila dnevu, ki je obetal lepo vreme. In več kot pol poti je bilo tudi že za nami. Zatorej naprej, čimprej k cilju, čimprej v valove slanega elementa.

Na cesti nismo bili več sami. Promet je postajal gostejši. Turistom so se pridružili domačini. Sprva v motornih vozilih, kasneje na motociklih, kolesih in peš.

Hitrost vozila smo zmanjšali, ko smo prehiteli dva oslička otovorjena s posodami polnih mleka. Kme-

tica, ki ju je vodila, je bila oblečena v črno krilo in belo bluzo. Naglavna ruta ji je preveč zakrivala lepe lase in ljubek obraz...

Požirali smo kilometre. Končno! Za usekom, kjer si cesta in železnica tesno drug ob drugem utirata pot skozi naravno oviro, smo bili poplačani s prelepim pogledom na morje. Sonce, sedaj že visoko na nebu, je postalo še bolj toplo, morda že prijetno vroče. Pogled na to panoramo, je bilo plačilo za dolgo vožnjo, ki je šla sedaj vedno hitreje h koncu.

Na terasi gostilne, še visoko nad morjem, smo se ustavili. Ni bilo več hladno, nasprotno, poiskali smo si senco, katero je tako vabljivo nudil senčnik. Ali nismo že danes sedeli pod takšnim senčnikom? Točaj je pogrnil mizo s svežim prtom. Kako pozorno! Tudi zajtrk je bil odličen ali pa se je le nam zdel izredno dober.

Iz prtljage smo vzeli naše klobuke — širokokrajne slamnike — ter se postavili pred fotografski aparat. To mora ostati zabeleženo. Morje

OPOZORILO

Vedno znova se primeri, da delavci (in nameščenci) obiskujejo »sindikalno«
trgovino med delovnim časom. Takšno zanemarjanje delovne discipline je navedlo upravni odbor Induplati, da je sklenil

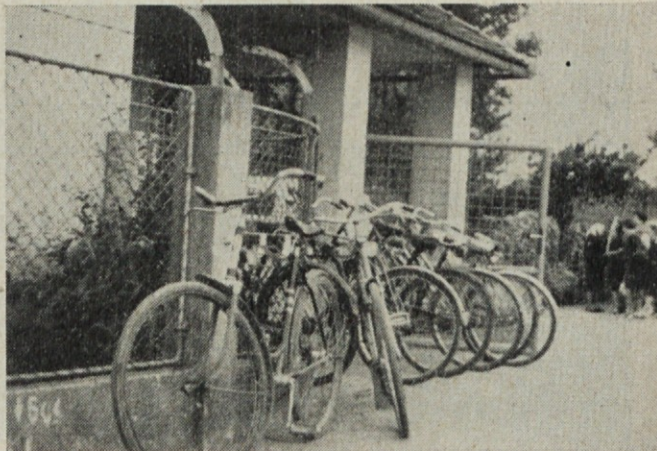
prepovedati
med delovnim časom

zapuščati delovna mesta zaradi nabave kakršnegakoli blaga, ki ga posreduje sindikalna podružnica v podjetju (Upravni odbor Induplati, II. seja 21. julija 1967 — 6. sklep).

Proti kršilcem te prepovedi bo uveden disciplinski postopek in izrečena ustrezna kazen, kakor jo predvideva pravilnik o delovni disciplini.

Upravni odbor
Induplati

Vsakdanja podoba pred našim glavnim vhodom v podjetje. Bodo res potrebne denarne kazni

s tega krasnega zornega kota. In mi v ospredju. To bodo znanci nevošljivi.

Pred trgovino, kjer smo se še kratko ustavili, smo kupili prvo sadje. Pri nas ga tudi prodajajo. Uvoženega. Tu pa smo kupili sadje, ki je bilo to noč še na drevju.

Na cesti smo bili že v gostem prometu. Pri srcu nas je stisnilo, ko smo morje izgubili za kratek čas izpred oči. Pa, nič strahu. Smo že zopet skupaj. Bližamo se mestu. Veliko pristaniško mesto je pred nami. V luki so ladje; prave ladje. Dopust je zapravljanje časa po željki, zato smo se ustavili in šli k ladjam. Kako lepe so, kako zanimive. Vse bele. Potniki na njih si bodo poiskali senco pod platneno streho na vrhu zgornjega krova. Ali ni to prav takšna streha, kot senčniki pred obema gostilnoma, kjer smo danes že bili!

Vrvež v pristanišču nikdar ne zamre. Takšen je, kot na vseh velikih kolodvorih sveta. Enak, kot v drugih pristaniščih, ob robu širnih morij, katerim ni nikjer konca.

Znova smo sedli v naš avto in hiteli z njim dalje do kraja, kjer bi naj bil cilj naših letošnjih po-bitnic. Hitrost potovanja se je zmanjšala. Promet in številni zavoji ceste zahtevajo previdnost pri vožnji. Na desni je ostala za nami Crikvenica. Senčniki, rdeče, modre in zelene barve so označevali hotele, ki se skrivajo v nasadih borovcev in cipres.

Kratko pred poldnem smo se dokončno ustavili.

Hotel, ne najnovejši, je bil izredno lep. Nekaj metrov nad morjem je bil prostoren vrt z nasadi pestrih rož. In zopet senčniki. Živobarvni prti so pestro dopolnjevali slikovitost v zelenem in sinjemodrem ozadju na eni oziroma drugi strani. Na peščini so stale platnene kabine za kopalce...

V hotelski sobi smo razložili našo prtljago in se še pred kosilom podali na kopanje. Utrujenost od dolgega potovanja in lačni želodci so morali počakati.

V kopališču smo bili novinci. Izdajala nas je bleda barva naše kože. Bili smo previdni in le malo časa ostali na soncu in v vodi. Po kosilu

smo zadremali na ležalnih stoli, katere smo si postavili v senco drevov. Po večerji smo se še enkrat kopal.

Pravi dnevni red se je pričel šele naslednji dan. Sicer brez posebnih sprememb, vendar s peštrim življenjem dopustnika. Vodno smučanje smo občasno zamenjali z veslanjem in obveznim plavanjem. Večerni sprehodi ob obali, kamor večno pljuskuje valovi, so zaključili dan. Dan, ki je bil nemalokrat dolg in vendar tako kratek, da nam je dopust potekel dosti hitreje, kakor enolično življenje v zakajenem mestu, kamor smo se vrnili, da bomo prihodnje leto znova prišli na lepi sinji Jadran.

Morda bomo prihodnjč zamenjali hotelsko sobo s šotorom. Videli smo že tokrat, da vedno več ljudi tabori in se s tem ne veže na bivanje v enem kraju. Nomadsko življenje postaja sodobno. Čim popolnejša so tehnična dognanja, tem ljubša je človeku narava. Zelena, dehteča in pojoča.

Pripis: Živobarvni senčniki, platno na ležalnih stoli, roulete pred izložbenimi okni, platnene kabine za kopalce, avtomobilske garaže iz metaliziranega platna ter različni tipi šotorov v kvalitetni izvedbi so tekstilni izdelki tovarne INDUPLATI v Jaršah, Slovenija — Jugoslavija.

PRODAJA

v juniju 1967

Tudi v juniju je tekla prodaja dokaj zadovoljivo in smo prodajni plan dosegli 97,2%. Ta odstotek bi bil lahko boljši, ko bi bile na razpolago naročene tkanine. Je mnogo objektivnih, še več pa subjektivnih ovir, ki so preprečile boljšo prodajo. Za naslednji mesec je še pričakovati dokaj dobro realizacijo, vendar je že čutili manjšo povpraševanje. Tržišče je popolnoma razdvojeno in je povpraševanje le po tkaninah z nižano ceno. Vedno več je prigovorov na ostre plačilne kondicije od naše strani, nam pa situacija, ki je, ne dovoljuje večjih odstopanj.

Pavla Koželj za šivalnim strojem

V juniju smo imeli 5 570 m² makulturnega blaga. Količina je nekoliko manjša kot prejšnji mesec in bi bilo želeli, da se še izboljša.

Izvoz: Na področje čvrste valute smo izvozili skupno za 54 950 US \$ in na vzhodno tržišče za 12 476, - O \$.

V glavnem je letošnji izvoz pri kraju, nekaj pa bo še vedno v prihodnjih mesecih v manjših količinah.

PROIZVODNJA

v juniju 1967

Junjska proizvodnja je nekoliko manjša, kot proizvodnja v prejšnjih treh mesecih. Vzrok za to je precej zmanjšano število delovnih ljudi v proizvodnih oddelkih. Dobra oskrba s surovinami in težnja za čim večjo proizvodnjo, sta v preteklih mesecih narekovali čim manjše korišćenje dopustov, kar je ustrezalo tudi večini ljudi na delovnih mestih. V juniju pa je pritisk za dopuste narasel in je bilo v tkalnici v povprečju na dopustu 8,2% ljudi; podobna situacija je tudi v ostalih oddelkih.

Posamezni oddelki so svojo plansko nalogo opravili kot sledi:

	Plan junij 1967	Indeks junij 1966
Predilnica	72,6 %	55 %
Tkalnica	95,7 %	118 %
Oplemenitilnica	96,4 %	117 %
Tiskarna tm	—	41,7 %
bm	—	126,8 %
Konfekcija	87 %	142,2 %

Kvaliteta izdelkov se je v primerjavi s prejšnjim mesecem nekoliko popravila. Poleg »običajnih«, ker se ponavljajo iz meseca v mesec, jim lahko tako rečemo, tkalskih napak, je v tem mesecu prišlo do večjih propustov v oplemenitilnici. Vzrok za to je premajhna kontrola odgovornih sodelavcev v oplemenitilnici, nad delom njihovih podrejenih, kar bo treba v bodoče popraviti.

Tudi k tej sliki je komentar odveč. Malo dobre volje, pa bo tudi slika drugačna

II. seja upravnega odbora — 21. 7. 1967.

FRANC VAVPETIČ, mojster v oddelku za gumiranje gasilskih cevi iz sintetike prejme nagrado 350 N din za osvojen postopek pri izdelavi gumimansetov. Nagrado v tem znesku bo tovariš Vavpetič prejemal tudi v naslednjih dveh letih.

Obratovodja predilnice ARON ZORNADA prejme nagrado 610 N din (o tej nagradi smo že pisali v julijski številki Konoplana) za preureditev mokropredilnih strojev v sukalne stroje. Nagrado v tem znesku bo prejel tudi v dveh naslednjih letih.

Za uspelo kreiranje šotorov (kolekcija 1968) prejmejo denarne nagrade v enkratnem znesku

inženir Anton DEČKO	500 N din
Stane PISLAK	1000 N din
Ivo SESEK	500 N din
Janko UKMAR	550 N din

Za dograditev stanovanjske hiše je upravni odbor odobril Stanetu in Darinki MAROLT posojilo v znesku 7868 N din. Imenovana sta za posojilo zaprosila.

Tudi letos šolanje na Višji šoli za organizacijo dela. Šolnino v znesku 5600 N din — za oba letnika — bo poravnalo podjetje iz ustreznih virov. Kandidati naj se javijo v kadrovskega oddelku.

Upravni odbor je potrdil načrt za kadrovske reorganizacije v podjetju. Načrt predvideva v prihodnje obstoj štirih sektorjev in to: tehnični, nabavni, prodajni in finančni. Tehnično službo (sektor) bo vodil inženir Srečo BERGANT, ekonomsko službo pa Jože Klešnik. Del sedanje ekonomske službe bo prevzela računovodkinja Francka Marinšek. Nerešeno ostane vprašanje ureditve kadrovske in administrativne službe medtem ko bo nabavni sektor prevzela oseba z odgovarjajočo kvalifikacijo in sposobnostjo.

Upravi Psihiatrične bolnice v Begunjah na Gorenjskem se odobri — na podlagi ustrezne prošnje — nakup kilogramskih ostankov pollanega barvanega ali surovega blaga.

Na predlog Mira ŠIMIC-a bomo kupili stroj za čiščenje cevk v pripravljalnici. Stroj bo nadomestil pri delu osem do deset delavk.

Upravni odbor in delavski svet (II. seja 21. julija) sta potrdila izpopolnjeni Pravilnik o izumih in tehničnih izboljšavah. Zaradi manjkajočega 5. dela pravilnik do sedaj ni bil sprejet.

II. seja delavskega sveta — 21. 7. 1967.

Poročilo o poslovanju v prvi polovici letošnjega leta je podal doktor Franc JEROVEC. Iz pismenega poročila, katerega so prejeli vsi člani

delavskega sveta, je bilo razvidno, kako smo uspevali v proizvodnji, kako s prodajo, finančno. Poročilo navaja nadalje število zaposlenih, poročilo o učinkovito izvršenih delovnih urah, o povprečnem osebnem dohodku, o vloženi sredstvih (raznih) ter o stroških. Posebej je bilo govora o izvozu. Načrt predvideva, da bomo tudi v drugem polletju izvozili naše izdelke, vendar za manjšo vrednost.

Delavski svet je osvojil akt o postopku za formiranje cene. Na osnovi tega dokumenta bomo v prihodnje formirali lastno ceno, v kateri bodo zajeti:

- stroški izdelavnega materiala
- izdelavni osebni dohodki
- splošni stroški proizvodnje in
- ostali splošni stroški.

Na predlog šefa administracije diplomiranega pravnika Albina GNIDOVCA je delavski svet osvojil Pravilnik o delovnih mestih in strokovni izobrazbi oseb, ki delajo v zunanje-trgovinskem poslovanju. V našem podjetju so to:

- direktor,
- šef računovodstva,
- šef prodaje,
- šef nabave,
- zunanjetrgovinski referent in
- administrator v oddelku za izvoz.

Iz pravilnika je razvidno, kakšne pogoje morajo izpolnjevati osebe, ki so povezane s trgovanjem s tujino.

Za dvajset tisoč novih dinarjev bomo v sosednji tekstilni tovarni kupili stroj za impregniranje. Stroj sta si že ogledala šef tehnične službe in šef oddelka za investicije in vzdrževanje.

Člani delavskega sveta so naročili službi za vzdrževanje, da pregleda napajalno napravo za vodo, ki jo rabijo v oplemenitilnici. Težave z dovodom dovoljne količine vode zahtevajo, da se naprave montirajo tudi v Mlinščici.

Izvršni odbor sindikalne podružnice INDUPLATI Jarše želi poudariti človekoljubnost krvodajalskih akcij. Na predlog predsednika naše sindikata bo prirejena za tiste krvodajalce iz našega kolektiva, ki so darovali svojo kri najmanj petkrat, interna proslava s pogostitvijo.

S tem obvestilom želimo opozoriti vse krvodajalce, ki se lahko izkažejo z ustrežno izkaznico Rdečega križa Slovenije, da se javijo v naši kadrovski službi, da jih vpišejo v spisek povablencev.

Prijava je edino zagotovilo, da ne bo nihče manjkal med gosti, ki je upravičen do te pozornosti.

Ostalim krvodajalcem, ki so darovali kri manj kot petkrat, se izvršni odbor in preko njega vsi člani kolektiva, iskreno zahvaljujejo in jih pozivajo, da tudi v prihodnje sodelujejo v krvodajalskih akcijah.

Izvršni odbor sindikalne podružnice INDUPLATI

Odprto pismo nepoznanemu

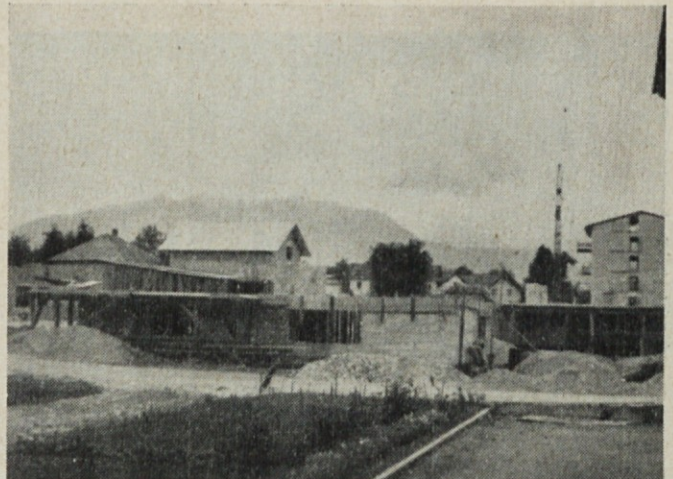
Podpisana Brona Kočar, delavka v oplemenitilnici, se s tem zahvaljujem nepoznani osebi ali organizaciji, ki mi je plačala stroške za 7-dnevno bivanje v našem domu na Mali Planini.

Bilo je lepo in enkratno doživetje. Toplo poletno vreme je naredilo bivanje v našem domu prijetno, zato priporočam članom kolektiva, do pogosteje obiščejo naš dom, ki je tako prijeten — a precej prazen.

Hvala komurkoli ki ve, da so v kolektivu nekateri člani že dolgo časa in srečni za takšno pozornost.

V Jaršah, julija 1967

Brona Kočar l. r.

Zaenkrat šele do prve plošče, vsaj pri nekaterih stanovanjskih zgradbah

NAŠA PRIHODNOST

Bil je vroč dan v avgustu, ko sem se oglasil pri direktorju Kamilu Marincu in se z njim pogovarjal o prihodnosti našega podjetja. Najbolj zanimive dele razgovora sem zabeležil zato, da jih objavim v našem glasilu.

Na začetku sem nakazal naslednji problem: vse naše delo teče v redu (proizvodnja in prodaja), kljub temu pa ostajajo želje po boljših osebnih dohodkih le žetje. Zakaj to?

Lansko leto v septembru je bila naša tovarna v takšni situaciji, je rekel tovariš Marinc, v kateri so se morali vodstvo in samoupravni organi v podjetju odločiti med zmanjšanjem obsega proizvodnje, katerega prva posledica je odpustitev skoro polovico zaposlenih ali pa se zadolžiti (za 6 mesecev) in tako omogočiti poln tek dela. Zadolžitev bi naj omogočila nemoteno oskrbo s surovinami, kar bi hkrati pomenilo sanacijo Induplati.

Pri tem je zanimivo, kako je prišlo do tega, je nadaljeval direktor. Januarja in februarja 1966 je minil v znaku realnega optimizma. Sledi obdobje, ko smo uveljavili restrikcijo s strani družbe kot celote. Slednje je spravilo naš koncept dela v nevarnost; neizpolnitev nalog zaradi pomanjkanja surovin in — sledil je odpust manjšega števila zaposlenih. Vse to je večalo proizvodne stroške. Skratka, lahko smo opazili prve znake ekonomskega razkroja našega podjetja. Težave so se še povečale zaradi zastarele tehnologije pri našem delu. Dokaz za to je upadanje volumna proizvodnje za skoro 18% (primerjava 1964 = 100%, in leto 1966).

Odločili smo se zatorej za igro v »bank«. Analizirali smo dobre in slabe lastnosti te odločitve in vedeli za naslednje slabe lastnosti: predvideni način nabave surovin je zavoljo številnih posrednikov (bank in reeksporterjev) drag (dražji za 10%); izvoz preko naših možnosti in preko kritične točke (250 000 U\$) je za podjetje velika obremenitev. Vedeli smo za napovedano restrikcijo dinarskih sredstev in se odločili za ukinitvev obrata predilnice, kjer smo sprostiti obstoječo delovno silo. Vedeli smo, da je trg s tekstilom popolnjen in da dela jugoslovanska tekstilna industrija s hiperprodukcijo. In ne kot zadnje smo šteli med težave našo odločitev, ki nam je narokovala preusmeritev proizvodnje.

Nasprotno tem slabim stranem odločitve so bile naslednje dobre: strokovno močna kadrovska zasedba ter discipliniranost in predanost delavcev našemu podjetju. Razpolagamo z raznolikim strojnem parkom, na katerem lahko izdelamo širok asortiment izdelkov, za katere se zanima tako širok krog odjemalcev (ekstraktivna, živilska, gumarska, kemična, keramična in druge veje industrije ter JA, transportna podjetja, turistična dejavnost in seveda tudi trg potrošnikov). Med dobre

lastnosti smo šteli tudi jasno razvojno pot proizvodnje, ki je sledila predhodni analizi trga. Končno je tehtno govorilo v prid sprejeti odločitvi tudi, da pomeni polno obratovanje cenejšo proizvodnjo.

K naši odločitvi smo dodali tudi dobršno mero optimizma, je naglasil direktor Marinc. Tako »oboroženi« smo se podali v akcijo.

Od lanskega septembra dalje smo pričeli sodelovati s podjetjem Jugotekstil, ker nam je to podjetje bilo pripravljeno kreditirati nakup surovin. Seveda smo tudi že sklenjene izvozne posle kanalizirali preko tega podjetja. Od začetka sodelovanja je poteklo 5 mesecev, da smo lahko pokazali na pravilnost naše odločitve. Toliko, in večasih še več časa, je potrebno, predno lahko ocenimo nekoga, da ne tava več v negotovosti, ki se odraža v vedno enakih osebnih dohodkih, v velikih zalogah izdelkov, v ugotovitvi, da ni sredstev za nadaljnji razvoj podjetja, in podobnem.

O nujnosti takšnega koraka sem govoril že pred desetimi leti, je med drugim rekel direktor. Seveda tedaj nismo imeli izdelan program naše preusmeritve in smo ob raznih prilikah predlagali različne možnosti, v katere bi preusmerili našo proizvodnjo. Takšno nenačrtno iskanje boljše poti se odraža drugod tudi v licencomaniji. Mnogi namreč kupujejo v tujini različne licence ter jih uporabljajo pri vsakdanjem delu; to pa ni pot v boljšo prihodnost, ker tujec proda le tisto, čemur se je sam že odrekal. Nekateri, to velja predvsem za našo tekstilno industrijo, so iskali izhod v povečani proizvodnji, do katere so prišli z obnovitvijo strojnega parka. Tudi takšen koncept dela ni dober, ker ne sloni na analizi potreb našega trga.

Rekel sem, je nadaljeval tovariš direktor, da smo to pot iskali 10 let. Za pristop k akciji smo zatorej kot prvo zaposlili visoko strokovni kader ter ga določeno dobo seznanjali z obstoječimi možnostmi in težavam in ga vedno pogosteje seznanjali s prilikami, ki nas silijo v preusmeritev proizvodnje. Trdno osnovo za pristop k akciji pa je bila podrobna analiza potreb trga, za katerega delamo in bomo delali.

Neopremljeni s plačevanjem anuitet — v zadnjem času nismo vlagali sredstev v investiciji — smo imeli pogoje, da realiziramo naš novi program dela.

V nadaljevanju bi rad razmejil naslednje: izdelan imamo program dela za prihodnje leto, to je kratkoročni plan, in kot drugo, oblikovan imamo tudi srednjeročni plan.

V kratkoročnih prizadevanjih nam je uspelo zaposliti vse člane kolektiva; proizvodno delo poteka normalno, normalna je tudi oskrba s surovinami. Prodaja — v obstoječih pogojih — poteka izredno zadovoljivo; plačevanje v danih okoliščinah pa je komaj zadovoljivo.

Uresničevanje našega načrta nas je stalo določeno izgubo. V prvem polletju smo kalkulirano izgubo že pokrili 75%; četrtino izgube moramo pokriti v drugem polletju. To je bil »prostovoljni davek«, ki pa nam je omogočil normalno poslovanje in to je najvažnejše, je naglasil direktor, vsi smo ostali na delu.

Ti izračuni nam zagotavljajo, da bomo lahko zadržali sedanje osebne dohodke in še več, pri sedanjem obsegu in uspehih poslovanja lahko pričakujemo še poseben dodatek — v okviru možnosti — za izredne uspehe. Prav pa je, če vsi člani kolektiva vedo, da smo računali tudi na dohodek od posebne proizvodnje (dodatne proizvodnje), katero bi morali izdelati na novih strojih. Žal se je dogotovitev teh strojev zavlekla za 6 mesecev in nam ta dodatni dohodek do konca leta odpade. Imeli pa ga bomo v prihodnjem letu, ko bomo lahko izboljšali naše osebne dohodke.

Po sedanjih informacijah se devizni sistem v letu 1968 ne bo bistveno spremenil, to pa pomeni, da bomo maksimalno oskrbljeni z 20% deviznih sredstev. Preostale devize si bomo morali priskrbeti sami. To bi pomenilo: izvoz za vsako ceno, če hočemo obratovati prihodnje leto v normalnih pogojih. Vendar temu ni tako in bomo izvozili le v znesku do 250 000 U\$, preostali delež pa bi naj izvozil nekdo drug, ki nima tako visokih izgub od izvoza kot mi. To bi pomenilo prihranek dveh tretjin letošnje izgube pri izvozu, kar bi seveda povečalo naš dohodek in s tem stimulacijo članov kolektiva. Omenjeni prihranek in pa dohodek od dodatne proizvodnje so realna računica, ki bodo stimulirali naš materialni položaj.

»Seveda moramo realizirati tudi prodajo naših izdelkov« je na koncu te misli rekel direktor Marinc.

Tendenca našega gospodarstva je v reformi, ki na eni strani krepi bazno industrijo ter na drugi, da predelovalno industrijo vzpodbudi k večji produktivnosti, k izdelavi boljših izdelkov in k večjemu izboru izdelkov. Dodamo lahko še zahtevo po nadaljnjem razvoju domačega in tujega turizma ter modernizaciji transporta.

Naš proizvodni načrt je prilagojen tem zahtevam; v načrtu imamo, da bomo bolj kot doslej izdelovali tehnične tkanine ter tkanine za notranjo opremo stanovanj ter poslovnih in gospodarskih prostorov in seveda izdelke, ki služijo za rekreacijo.

O srednjeročnem programu našega nadaljnega dela bi povedal naslednje, je nadaljeval direktor: za predilnico bomo nabavili opremo samo za izdelovanje tistega, kar na domačem trgu ni mogoče kupiti. Tkalnico bomo morali v naslednjih petih letih popolnoma obnoviti. Verjetno je, da bodo prilike zahtevale, da se to zgodi v še krajšem času. V oplemenitilnici bomo strojno opremo dopolnjevali le z doma izdelanimi stroji. Naša konfekcija ima še veliko možnosti. Znano je, da pro-

ŠE ODGOVORI PREDSEDNIKOV NAŠIH SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Po razgovoru z direktorjem Induplati tovarišem Kamilom Marincem sem prosil še predsednika našega delavskega sveta tovariša Lada Zabukovca in predsednika upravnega odbora tovariša Franca Jeraja za intervju.

Oba sta se grenko nasmehnila — bila sta na dopustu — in privolila v razgovor.

Predsedniku delavskega sveta sem zastavil naslednji vprašanji in dobil te odgovore:

Uresničevanje nalog pomeni hkrati delati na nivoju mednarodne vrednosti dela. Kakšni so izgledi, da dosežemo takšno stopnjo proizvodnosti?

Vključevanje v mednarodni trg zahteva tudi cene izdelkov primerne temu trgu. Eden izmed elementov, ki vpliva na cene, je proizvodnost dela, ki pa je odvisna od več faktorjev:

- sodobna strojna oprema;
- priučenost ljudi, ki delajo na teh strojih;
- količina izdelkov v seriji;
- kakovost surovin in
- zahtevnost izdelkov.

Naše podjetje ima zastarel strojni park. Zamenjava je nujna. Kdaj bomo uspeli z zamenjavo, je odvisno od razpoložljivih sredstev. Strokovnosti ljudi posvečamo pri nas premalo pozornosti, posebno tistim v proizvodnji. O tem je bilo govora že na sejah delavskega sveta (ob priliki sprejema bilance za leto 1966).

Preveč artiklov oziroma majhna količina enega artikla v enkratni

seriji je vsekakor ovira pri povečevanju proizvodnosti dela. V tkalnici na primer pokriva polovica artiklov 97% količinske proizvodnje in obratno, druga polovica artiklov pokriva le 3% naše proizvodnje.

O kvaliteti surovin je bilo že velikokrat govora in smo o tem tudi v Konoplenu že pisali.

Slednje — zahtevnost izdelkov — je povezano in zajeto v prejšnjih odgovorih.

Da bi dosegli nivo produktivnosti bolj razvitih, moramo tem vprašanjem posvečati **stalno pozornost**. Če nam uspe danes ujeti korak z bolj razvitimi, moramo paziti, da ga jutri zopet ne izgubimo. Naši načrti so k temu usmerjeni in so prve modernizacije strojnega parka že vidne.

Delavski svet bo pod vašim vodstvom že na prihodnji seji razpravljaj o izključitvi člana kolektiva. Prekršil se je proti delovni disciplini in je tak predlog — za izključitev — podala disciplinska komisija. Povejte funkcijo delavskega sveta do tega vprašanja?

Delavski svet bo postopal po Temeljnem zakonu o delovnih razmerjih. Ta zahteva, da delavski svet o izključitvi člana kolektiva iz skupnosti kolektiva odloča na seji s tajnim glasovanjem. Zrelost članov bo pri tem odločujoča.

Predsedniku upravnega odbora tovarišu Francu Jeraju pa sem zastavil naslednji vprašanji. Objavljamo ju skupno z odgovori:

dajo v ZR Nemčiji vsakemu dvestotemu prebivalcu šotor, v Jugoslaviji pa komaj vsakemu štiritisočemu. Da bi bolje uspevali na domačem trgu, smo že v kolekciji izdelkov za leto 1968 predvideli nekatere spremembe, ki bodo pocenile naše izdelke in bomo tako konkurenčni uvoženim izdelkom. Sedaj prodamo na domačem trgu komaj 25% šotorov; ostali prodani šotori so uvoženi. Z nižjo ceno bomo lahko tudi tod bolje uspevali.

V podjetju pa so še neslutene rezerve v ekonomskem značaju. Skrite so v naši organizaciji dela. Naše podjetje ima značaj prestosti širokega asortimenta izdelkov, pri katerem poteka delo še precej »obrtniško«. Naša naloga je, da tehnologijo dela ekonomiziramo. Reorganizacijo dela v podjetju pa lahko sprovedemo le na osnovi rezultata študij, ki pa so lahko dolgotrajne.

Pri vsakdanjem delu smo tekom zadnjih dveh, treh let doživljali likvidacijo tehnologije, ki je bila karakteristična za Induplati 44 let. Nastanek nove miselnosti in nove proizvodnje soupadata in se uresničujeta z najtežjimi pogoji in v času restrikcij. Z lastnimi finančnimi sredstvi in z delovnimi sredstvi, stari 40 in več let, ustvarjamo in bo-

mo uspeli, ker to hočemo. V naših prilikah družba nemalokrat intervenira; drugod (v tujini) je to urejeno na svobodnejši način, čeprav včasih na račun rizika. Nič ni zato čudno, če naše delo včasih improviziramo, kar pa je mogoče le ob sodelovanju celotnega kolektiva.

Če bomo uspeli, bo to velika prednost, ki se bo odrazila v tem, da finančno ne bomo zadolženi (takšna politika dela je za nas značilna že vsa povojna leta). Izrednemu naporu celotnega kolektiva in sorazmerno majhnim žrtvam posameznikov, je torej uspelo privedi naše podjetje na prag rojstva novega podjetja INDUPLATI. K temu so prispevali vsi člani kolektiva, vsak na svoj način in v okviru svojih možnosti. S temi besedami je direktor Marinc zaključil najin razgovor, na podlagi katerega se zrcali **poziv na zavest, da so doseženi uspehi zasluga vseh članov in ne posameznikov**.

Nadaljnje prizadevanje pri delu in kolektivna volja, da bomo z nalogami uspeli, pa zagotavljajo, da bo imel od tega prvi in edini korist le kolektiv. Pri izpolnjevanju nalog pa je imel in bo imel vsakdo svojo nalogo in vsakdo jo bo dolžan tudi v prihodnje, v zahtevani obliki, izpolniti.

Kako je vplival upravni odbor podjetja na potek razvoja, ki je navedel do znanega preporoda? Zanima nas predvsem tisto, kar še ni izvedeno, čeprav je bilo od upravnega odbora zahtevano.

Upravni odbor je stalno spremljal rezultate analize tržišča in dajal določene smernice za delo. Spremljal je potek prodaje, potrdil določene prodajne kondicije in podobno.

Neurejeno je še vedno vprašanje zalog v skladiščih, ki bremenijo finančno stanje podjetja. Na predlog upravnega odbora je delavski svet potrdil načrt za manjše investicije. Vse naloge, ki jih je upravni odbor nakazal ali sprejel kot delovni program, še niso izvršene, vendar kažejo določeni napredek, za katerega pa smatram, da je prepočasen.

Tovariš predsednik, vi ste tudi obratvodja tkalnice. Kako se je tkalnica vključila v sedanje delo?

Z ozirom na lastnosti novih prej iz sintetike je imela tkalnica določene težave. Najtežje je bilo, ko smo uvajali nove artikle in izdelovali hkrati tudi še tiste iz prejšnjih kolekcij. Težave je povzročal predvsem neprimeren strojni park.

Pri uvajanju novega asortimenta izdelkov iz sintetike smo zahtevali od delavcev in mojstrov v tkalnici velike napore, kajti prehod k izdelavi artiklov iz materialov, ki nam dotedaj niso bili poznani, je zahteval maksimum pozornosti in prizadevnosti. Kolektiv je pričakoval zadovoljive rezultate; trdim, da se je to zgodilo ob ogromnih naporih in vestnem delu vseh zaposlenih v tkalnici.

Naglasiti velja vneto in delovno zavest mojstrov v tkalnici, ki so kljub težavam zadovoljivo rešili vse tako, da smo na osnovi pridobljenih delovnih izkušenj sposobni izdelati vse artikle iz sintetike v zadovoljivi kvaliteti.

V skupnem interesu pa je, da čim prej obnovimo strojni park tkalnice tako, da bo primeren za izdelavo asortimana izdelkov, kakor ga predvideva prihodnje obdobje. Nov strojni park bo omogočil, da bodo izdelki kvalitetnejši in da bodo tkalci dosegli večjo produktivnost dela in tako boljši osebni dohodek.

Pridobljene izkušnje ter obnovljen strojni park zagotavljajo, je končal tovariš Jeraj, da bomo lahko kvalitetno rešili vsako vprašanje, ki se bo pojavilo v obratu tkalnice.

Razgovori z direktorjem Induplati Kamilom Marincem, s predsednikom delavskega sveta Ladom Zabukovcem ter s predsednikom upravnega odbora Francem Jerajem kažejo, da smo na dobri poti.

Načrti dajo upanje, da bo večina manjših priprav izvršena že letos, tako da že v začetku prihodnjega leta lahko pričakujemo tudi boljši osebni dohodek, česar doslej ni bilo mogoče izpolniti (obljube), ker so zato tehtni razlogi celo, če pomislimo, da smo tekstilna industrija.

Otmár Lipovšek

Sindikalna konferenca v Beogradu

Republiški odbor sindikatov za industrijo in rudarstvo Slovenije me je predlagal za delegata na II. Kongresu sindikatov industrije in rudarstva Jugoslavije. Kongres je zasedal 27. in 28. junija v Beogradu. S predlogom se je strinjal tudi Izvršni odbor naše sindikalne podružnice in tako sem potoval v Beograd.

Predno smo odpotovali smo bili ponovno povabljeni vsi delegati v Ljubljano, kjer smo razpravljali o vprašanjih, ki zadevajo naš sindikat. V razpravi smo izrekli ostre besede na račun nepravilnosti, ki se dogajajo v vsakdanjem življenju. Dogovorili smo se, s kakšnimi referati bomo sodelovali; sam sem si izbral temo: Problematika slovenske tekstilne industrije. V referatu sem nanizal težave, s katerimi se sooča tekstilna industrija.

V samoupravljanju si vsakdo razlaga poslovanje tako, da skuša delati na način, ki je zanj najugodnejši. To je vzrok za zaskrbljujoč odnos med industrijo in trgovino. Pri tem vpliva »intervencijski uvoz« na industrijo stihijsko in nevzpodno. Uvožena roba ni izdelana po JUS-u, je za trgovino cenejša, pri vsem tem pa lahko slednji formirajo cene uvoženim izdelkom povsem svobodno. Dostikrat je uvoženo blago slabše kakovosti od domačega, vendar za trgovce cenejše in pri prodaji tega blaga več zaslužijo, predvsem če je iz vzhodnih dežel. Za nakup uvoženega blaga so potrebna devizna sredstva, katere dobi trgovina od domače industrije z izsiljevanjem pogojev, pod katerimi je pripravljena kupiti domače izdelke na pol ali enoletno odplačilno dobo. Pogosto pa je mogoče izterjati že tako ugodne plačilne obveznosti le s pomočjo sodnega postopka. Takšni in podobni vzroki so razlog za kopičenje gotovih tekstilnih izdelkov v tovarnah. Neprodane zaloge pa pomenijo zamrznjen denar — denar, ki leži neizkoriščen v izdelkih. Takšne prilike pa vodijo v težave in te danes niso redke.

Navedene težave pa ne pomenijo samo nerešenih gospodarskih vprašanj ampak tudi politične, proti katerim se sindikati spontano borijo. Pri tem mislim na boj proti uvozu blaga, ki ga izdelujemo tudi doma; proti privilegiranem intervencijskem uvozu, ki povzroča nezaposlenost našega delavca. Pri vsem tem posredno podpiramo tujo tekstilno industrijo, ki tudi čuti svetovno krizo. Mi tujcem omogočamo, na račun domače industrije, prosperiteto. Tega člani sindikata ne moremo dopustiti.

Podobne težave nastanejo pri uvozu potrebnih tekstilnih surovin in barvil ter kemikalij za oplemenitenje tekstilnih izdelkov. Prvo in drugo je mogoče dobiti le za devizna sredstva, ki si jih mora tekstilna industrija pridobiti sama s prodajo svojih izdelkov v tujino. Razne ovire in težave onemogočajo

normalno poslovanje s tujino zato so tekstilne tovarne prisiljene prodajati svoje izdelke za nižjo ceno, kot je lastna. Znano je, da velja slovensko tekstilno industrijo 1\$ danes 24.00 N din ali drugače povedano, zavestno izvažamo s skoro 50% izgubo. Takšno stanje navaja mnoge v brezizgledni položaj. Komentar pa je menda odveč!

Nelikvidnost se izraža tudi v iztrošenem in zastarelem strojnem parku, na katerem ni mogoče izdelati tkanine za konkurenčno ceno. Nasprotno so drugod po svetu tovarne z najmodernejšo strojno opremo, ki je v stanju izdelati mnogo več in hkrati za konkurenčno ceno. Ob današnji politiki (ne)investiranja v strojni park tekstilne industrije, pa je nemogoče doseči zastavljene rezultate. Vse to je vzrok, da smo prisiljeni prodajati zaloge iz naših skladišč samo zato, ker rabimo denar za reprodromaterial.

Nadaljnji razlog za nezavidljivo stanje tekstilne industrije, ne le v Sloveniji, je tudi politični vidik od tega vprašanja. Predelovalna industrija ni tako draga kot bazična, zato smo tovarne zgradili povsod, kjer je to zahteval politični pritisk.

da v prihodnjih letih ne bo mogla niti v korak z ostalo tekstilno industrijo širom Jugoslavije.

V zadnjem času smo pričeli zniževanju cen tekstilnim izdelkom samo zato, da bi razprodali velike zaloge. Manjši izkupiček pa vpliva posredno na manjši osebni dohodek — to pa pomeni nazadovanje sedanjega osebnega standarda.

Sedanji način gospodarjenja ne omogoča vlaganja sredstev v poslovni sklad, da bi se večala obratna sredstva, kar pomeni nazadovanje.

O osebnih dohodkih bi pojasnil naslednje: v našem kolektivu (Induplati) nismo dvigali osebnih dohodkov, kot so to delali drugod, kjer pa se danes zavoljo težav že dušijo. Vsi vemo, da bi se moral naš osebni dohodek povečati vsaj za 25% zato, da bi bil v skladu z osebnimi dohodki v ostali predelovalni industriji. To pa ni mogoče; odgovor pa je enostaven, kratek in nedvoumen: smo pač tekstilna industrija. To je tudi odgovor, zakaj ni nekdanjega nadomestila za vozovnice K-15.

Tako »oborožen« s podatki sem se 26. junija ob 22. uri odpeljal z vlakom v Beograd. Potovanje, te vroče poletne noči, je minilo v ži-

Člani I. O. sindikalne podružnice Induplati (M. Slapšak — predsednik F. Blejec, M. Božič, F. Lužar, J. Černivec, J. Premrov in D. Blejc)

Z emisijo smo prišli do denarja in gradili nove in nove tovarne ter silili delovno silo iz kmečkih predelov, da se zaposli v industriji. Šele gospodarska reforma nam je pokazala, da je vsega tega preveč. Žal občuti nepravilnost takšnega stanja delavce, ki dela za svoj vsakdanji kruh in ne tisti, ki je nepremišljeno odločal.

Številne tekstilne tovarne danes težijo k izvažanju svojih izdelkov. Kdor pa ne uspe z izvozom je primoran odpustčati »odvečno« delovno silo. To je eden od izhodov v sili, ki pa ne more biti dalj časa uporaben. Slovenska tekstilna industrija, spričo takšnega stanja, res ni v zavirljivem položaju in bati se je,

vahni razpravi z ostalimi delegati, ki so potovali na kongres v Beograd. Ko se je zdanilo sem si ogledal tudi nepregledna polja, posejana s koruzo, in maloštevilne delavce, ki so obdelovali to bogato pokrajino.

Nad Beogradom nas je pozdravilo jasno nebo in vroče sonce. Nevešč beograjskega prometa sem le prišel srečno preko ceste in zavil v najbližji biffe na kafo. V Domu omladine — dolgo časa sem rabil, da sem ga našel — sem dobil kongresni material. Začel sem z ogledom tega doma, kjer se je graditeljem posrečilo kombinirati beton steklo, les ter marmor in polivinil. Med ogledom nas je povabil nežen glasek v kongresno dvorano.

Za Slovence in Makedonce je bil rezerviran prostor v 4. in 5. vrsti, kjer so bile na voljo mini-slušalke za stimulativno prevajanje. Po običajnem otvoritvenem ceremonialu je prvi govoril Milan Rukavina — SAIN, predsednik centralnega odbora Sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije. V svojem ekspoziciji je orisal glavne naloge sindikatov, naše naloge pri izvajanju gospodarske reforme, o nadaljnjem razvijanju delavskega samoupravljanja in napredku življenjskega standarda.

Do štirinajste ure se je zvrstilo na govorniškem odru še več govornikov. Opoldanski odmor je trajal do šestnajste ure. Popoldansko delo je kongres nadaljeval v treh komisijah.

Dodeljen sem bil v drugo komisijo, ki je obravnavala vprašanje DRUŠTVENI IN MATERIALNI POGOJI ŽIVLJENJA IN DELA DELAVCEV V INDUSTRIJI IN RUDARSTVU. Dvorana, v kateri je delala druga komisija, je bila v drugem nastropju, v prostoru, kjer je bilo neznosno vroče. Sonce se je neusmiljeno upiralo v velika okna, mi pa smo se vse bolj potili. Poslušali smo izjave predstavnikov vseh vej industrije in od vseh slišali iste težave, ki jih trenutno rešujejo z odpuščanjem delovne sile. Težave pa so tudi v tem, da so primorani zmanjševati osebne dohodka ali pa pošiljati svoje ljudi na neplačane dopuste. Debata je bila zelo živahna in v vsakem primeru dokumentirana. V tem okolju sem se prijavil za diskusijo, ki ni smela biti daljša, kot 10 minut.

Pripravil sem se in razpravljaval o vprašanju DELOVNA DOBA, ZAPOŠLOVANJE, POKOJNINE IN STANDARD. Dalj sem se zadržal pri vprašanju sposobnosti za delo po 35-letih dela, ker smo uzakonili, da zahtevamo 40 let dela, ki omogoča postopek za upokojitve. Pri vprašanju zaposlenosti se pogosto srečujemo s poklicnimi boleznimi, predvsem pri starejših delavcih. Zaradi bolezni mora odsotnega delavca nekdo nadomeščati; ko se bolnik vrne, je za delo še manj sposoben, kot pred odhodom v bolnišnico. Vse to manjša delovno vnaemo.

Iz podatkov vemo, da izplačujejo v industriji danes le 80% osebne dohodke; kdor je bil v bolniški prejme za čas odsotnosti le 2 x 80% od realnega osebne dohodka. Če odide delavec v pokoj prejme 80% od povprečja zaslužka v zadnjih petih letih. Ker je bil nekdo zadnjih pet let pred upokojitvijo večkrat v bolniški in se izračuna povprečje njegovih prejemkov, ne dobi pokojnino odmerjeno z 80% temveč le 51%.

Hkrati se srečujemo z mlado generacijo, ki ostaja nezaposlena. Potrebno bo pet let, da bodo odšli starejši v pokoj. Ves ta čas bodo mladi na cesti čakali, kdaj bodo dobili zaposlitev. Morda se bodo nekateri odločili za delo v tujini, skratka, za

pet let se za mlado generacijo ustavi čas.

Takšne prilike ne vodijo v boljši standard. Prosil sem člane komisije, da moje razmišljanje vnesejo med predloge, ki jih naj kongres sprejme kot sklepe.

Za svoje izvajanje sem prejel od delegatov priznanje v obliki ploskanja.

Zvečer ob 20. uri smo končali z delom. Odšel sem v hotel, kjer pa za mojo rezervacijo prenočišča niso nič vedeli. Ponovno sem se napotil v hotel Prago in končno le dobil

ležišče v sobi, ki sem jo delil z delegatom, ki je prišel iz Tuzle. Skopala sva se kar v umivalniku v sobi. Hotel namreč tušev ne premore oziroma so bili pokvarjeni. Kopenje nama je omogočilo, da sva kmalu utrujena zaspala.

Naslednji dan smo se zbrali zopet ob 8. uri in nadaljevali delo kot celota do pol petih popoldne. Popoldne smo izvolili nov Centralni odbor ter poslušali čitanje sklepov vseh treh komisij in zaključni govor. Vse je trajalo do 20. ure.

Marjan Slapšak

Zapiski iz Skopja

V juliju je bilo v Skopju IV. zasedanje skupščine gasilcev Jugoslavije

Dve predhodni najavi imen naših predstavnikov in prav toliko sprememb je bilo potrebnih, da sem osem minut po tem, ko sem si v avtomobilu priprl prst, sedel v Istanbul-express, in se kot tretji res peljal v Skopje.

Sonce se je boječe kazalo izza raztrganih oblakov in se za Brežicami skrilo za deževne oblake, ki so od tod dalje dajali izdaten dež. V Zagrebu sem izstopil in počakal na Hellas-express, ki pripelje potnike, poleg Orient Simplon ekspresa, direktno v Skopje.

V precej bolj polnem vlaku sem se v oddelku pridružil potnici in potniku, ki sta, to sem zvedel kasneje, potovala do Niša. Grimase, ki sem jih delal zaradi bolečega prsta, so se znašle pred prikupnim dekletom, ki je sprevodniku pokazala vozovnico, izdano v Franciji. Redkobesedni tovariš pa je imel našo vozovnico.

Pozabil sem na prst, na celo roko in se junaško podal z gospodično v razgovor v francoščini. Sprva sem ponavljal stavek ali dva. Potem sem se spomnil še novih besed in razširil področje razgovora. Tako je šlo do Vinkovcev, kjer je mademoiselle pobarala železničarja v brezhibli srbohrvaščini za neko informacijo. Tesno ob njej sem gledal skozi okno, tako da ni videla nenadne rdečice na mojem obrazu. Bil sem naključju hvaležen za takšen položaj. Odslej sva se pogovarjala po naše in francoščino uporabljala le za tisto, kar sva hotela prikriti sopotnikovim ušesom.

Daljši postanek na topčiderskem kolodvoru našega glavnega mesta je minil kar prehitro. Vreme je bilo celo tako ugodno, da smo lahko izstopili in se sprehodili ob progji. Med nadaljnjim potovanjem pa so bile naše misli osredotočene na utrgan oblak, ki je železniško progo dobesedno zalil. Korakoma smo potovali in se vedno bolj bližali Nišu. Pred ciljem sem dobil naslov in dal v zameno »za vsak primer« prikupni

gospodični še svojega. Sporočila še nisem prejel nobenega, kar pa ni čudno, saj je bilo prav gotovo več sopotnikov na relaciji Pariz-Niš, katerim je bila Nišljanka všeč.

Tako ali drugače, preostali del poti — potovanje je trajalo še triinpol ure — sem gledal v deževno noč in v vsakem človeku ženskega spola iskal primerjavo s prejšnjo sopotnico, ki je s preprostostjo in prikupnostjo ter extravaganantnim mini krilom vzbudila v meni toliko pozornosti. Kar je bilo je bilo in moral sem se spomniti na svoj prst in namen potovanja.

Kumanovo, kjer se je vlak do mojega cilja ustavil predzadnjič, je zatonilo v noč. Morda je ostalo v noči, ker preveč razsvetljeno ni bilo, ali pa tega zavoljo dežja nisem videl. Drugače je bilo pred Skopjem. Morje lučk okoli nove železarnice je najavljalo glavno mesto Makedonije. Po nekaj manj kot osemnajstih urah potovanja sem bil na cilju. Relja, naš predstavnik za Srbijo, me je čakal pri vlaku. Vesel, da sem dobil znanca, sva se napotila do Grand hotela, kjer sem imel rezervirano sobo.

Prijava je bila hitro opravljena in dobil sem dvoposteljno sobo v četrtem nadstropju. Stopil sem pod prho, katero je vodni pritisk vrgel nekam v kopalnico in s kopianjem nadaljeval pod debelim curkom. Uredil sem še ostalo toaleto in prosil Reljo, da se malo sprehodiva v bližnji okolici. Bil sem namreč od potovanja toliko utrujen, da bi le težko zaspal.

Šla sva po ulici Maršala Tita si spotoma ogledala »razstavo šotorov« in se ustavila blizu večje zgradbe, odkoder je bilo slišati glasbo in petje. Vrtar, ki je dovoljeval vsakomur vstop naju je napotil v četrto nadstropje. V dvorani, kjer je bil restaurant, je bilo kljub pozni uri še precej gostov. Zdi se mi, da današnje Skopje nima dosti gostišč, za to je tod gostov toliko več. Popila sva po eno mastiko, poslušala nekaj makedonskih narodnih pesmi, katerim je sledilo posamično ploskanje in zapustila hotel Invalidski dom ter se vrnila v našega.

Drugo jutro ob 8. uri in 30 minut se je pričelo zasedanje skupščine gasilcev. Z Reljo sva bila že ob sedmi uri na mestu, ker sva hotela preveriti, kako je urejeno za našo reklamo. Kdor išče, ta najde, pravi stari pregovor. Tokrat je to veljalo za reklamni material in mene. Kratko in silno ljubeznivo pojasnilo, da smem postaviti tablo in cevi kamor hočem, me je presenetilo. Dogovor je namreč zagotavljal, da to uredijo prireditelji. Preostalo mi ni drugega, vzel sem tablo (180 x 120) in jo odnesel nekaj desetim metrov daleč in jo namestil v drugem nadstropju stavbe, kjer je bilo zasedanje. Prostor za reklamo res ni bil najprimernejši, trdim pa, da je bil najboljši v prostoru, ki je bil na voljo.

S polurno zamudo se je pričelo zasedanje. V delovno predsedstvo so od Slovencev izvolili tudi Sevnica-od Jožo Smodeja. S primernim podarkom so nato skupščino pozdravili gasilci mladinci in mladinke in šele za tem prešli na razpravljanje o organizacijskih vprašanih gasil-
stva. Navajeni smo poslušati razna poročila iz številnih sestankov in skupščin, in ker ni bilo nič bistveno novega povedano, o tem ne bom več pisal. Omenil bi rad le, da sem se priglasil k razpravi in v kratko odmerjenem času opozoril na naše nove gasilske cevi iz sintetične. Brez tega bi bilo kaj malo verjetnosti, da bi delegati IV. skupščine vedeli za naš novi proizvod.

Delegatom in gostom so ob Vardarju popoldne demonstrirali uporabne sodobnih gasilnih aparatov. V štiri različno velike bazene so posamič vlili bencin, ga zažgali in potem pogasili. Prvič so gasili z manjšimi aparati, potem z večjimi. V zadnji bazen so vlili 1000 l bencina in 200 l nafte. Velik ogenj so pogasili še predno se je razplamtel; ko so ga v drugo prižgali in je zagorel s približno 300 metrov visokim plamenom, je bilo gašenje neuspešno. To velja tudi za prve tri primere. Zaključil sem, da to ni najboljša reklama za izdelke tovarne Vatrosprem iz Zagreba.

Zvečer sem bil dogovorjen s kolegom iz Skopja, pa sva se zgrešila. Vrnil sem se v hotel in delal neki šarmantni dami družbo, zato ker me je zamenjala z nekim drugim, pa sem ji to »vljudno« oprostil. Spat sem šel rano — in sam.

V sredo zjutraj sem odnesel svoj prtjlago na kolodvor in se podal tekem dopoldneva na ogled mesta. Prepešačil sem strogi center mesta in iskal njegovo središče. Ogledal sem si ostanke-spomenik železniške postaje Skopja. Škoda, da ga zanamarjajo in ga je že zob časa močno načel. V mestu je na mnogih hišah videti sledove potresa. Kolikor pa je novih so to osem, deset ali dvajset nadstropne hiše, pretežno bloki. Večkrat sem se ustavil in gledal strešne žlebove in poskusil ugotoviti kaj niso zavrvali — hišo ali žleb. Ogledal sem si Karpoš—ena in dve, ter vprašal mnoge Skopjance,

Grand hotel
»Skopje«

kje je avtobusna postaja za Madžare (predmestje Skopja). Pravičnega odgovora nisem dobil če izvzamem tistega, ki se je glasil, da pri železniški postaji, ki pa je bila precej daleč. Na avtobusu sem se čudil spretnosti šoferja, ki se je med vožnjo pogovarjal s sprevoznico — njeno mesto je bilo v zadnjem delu avtobusa — in pri tem vsaj tretjino časa gledal nasprotno od smeri vožnje. Madžari so reven predel Skopja. Mnoge napol porušene zgradbe so še danes takšne, kot usodnega 26. julija 1963. leta.

Morda sem kot tujec v mestu postal pozoren še na to malenkost: pri spraševanju kaj je to ali ono sem dobil vedno enak odgovor — neznam.

Pred odhodom vlaka sem se pogovarjal še z uslužbencem, ki je prodajal na postaji vozne listke. Bil je v službi tudi usodnega dne in bil priča, ko se je zgradba postaje podirala na čakajoče potnike. Pisarna, kjer je prodajal vozne listke, je ostala cela. O vtisih, ki mi jih je pripovedoval, ne bom pisal. Preveč je groze v njih.

Ko sem zapuščal Skopje sem še in še mislil na katastrofo, ki je glavno mesto SR Makedonije tako zelo prizadela. Skopje mi je bilo sedaj bolj všeč — posijalo je namreč sonce in ostajalo je za nami.

Trije knjigovodje, ki so potovali v Leskovec, so morali zapustiti oddelek, ker so imeli vozne listke za drugi razred. Pomota, in premestili so se. Ostal sem v družbi s prijetnim sopotnikom iz Skopja. Še precej mi je povedal o potresu, o času, ki

je potekel po potresu in vedno znova hvalil Slovenijo in Slovence, ter naglašal, kako vzorni smo. Upam pa trditi, da je vse to mislil resno.

Potoval je do Beograda. Potem sem ostal v oddelku Orient-Simplon ekspresa kratek čas sam. Nov sopotnik je prišel iz Vojvodine in se peljal do Ljubljane. Nekajkrat sva poskušala celo zaspati. Morda se je enemu ali drugemu to tudi posrečilo, toda v Zagrebu sem se umil in pripravil, da na naslednji postaji izstopim. Pred peto uro smo bili v Ljubljani, med Zagrebom in Ljubljano pa se ta vlak ne ustavi.

Ob petih sem bil zopet v Jaršah. Bil sem vesel, da je dolge poti konec. In imel sem srečo, ker je v radijskih poročilih naslednji dan povedal, da je Skopje doživelo nov potres — 363 po vrsti — tokrat šeste stopnje.

O. L.

Popravek

V julijski številki Konoplana letošnjega letnika, smo objavili zahvalo, katero je za svojega sina naslovila na naše uredništvo tovarišica Pepca Gerbec.

Pri pisanju imen, katerim se diplomirani Franci Gerbec zahvaljuje za izkazano pomoč, sta se vrinili dve napaki. Cenjene bralce prosimo, da čitajo imeni tako:

»Iskreno se zahvaljujem članoma kolektiva INDUPLATI tovarišema. Ladu Kosu in Miru Šimicu za nesebično tovariško pomoč...«

Prosimo, oprostite nam neljubo pomoto.

Urednik

POROČILI STA SE:

Stanka Zalokar, tkalka, poročena LETNAR,

Anica Vrtačnik, tkalka, poročena KERČ.

Bela Krajina novi član SCNL

S tem naslovom je dnevni tisk konec junija objavil rezultate tekmovalj v Ljubljanski nogometni podzvezi. Naša upanja, ki smo jih gojili do zadnjega srečanja v gosteh z Novim mestom, so ostala neizpolnjena. Zadnje srečanje smo izgubili kar s 5:1. To je bil v obeh sezonah najhujši poraz, nad katerim bi se veljalo zamisliti. En sam več prejeti gol bi nas potisnil celo na 4. mesto. To pa naši fantje, po prikazanih igrah, res ne bi zaslužili.

Dokončna lestvica je ta:

B. Krajina (Č.)	23	16	3	4	78:28	35
Novo mesto	23	16	2	5	79:40	34
Induplati	23	15	2	6	67:34	32
Usnjar (V.)	23	15	2	6	61:28	32
Domžale	23	13	3	7	59:44	29
Sava T.	23	13	2	8	66:47	28
Rakek	23	8	5	10	45:51	21
Dob	23	7	4	12	46:72	18
Rog (K.)	23	8	2	13	38:54	18
Ihan	23	6	4	13	39:61	16
Medvode	23	5	3	15	54:89	16
Enotnost (J.)	23	3	3	17	41:97	9
Svit (K.)	12	0	3	9	27:72	3
Rudar B (izven)	25	12	4	9	60:47	28

Kolikor nam je doslej znano, še vedno ni odločeno, kdo bo igral v težji tekmovalni skupini, to je v Slovenski conski ligi. Slišali smo celo, da še ni zagotovo, če bo prvak naše skupine finančno zmožel nastop v širšem merilu in na večjem področju, kar velja menda tudi za zmagovalca Gorenjske skupine.

Induplati je bil premagan v prvih dveh srečanjih spomladanskega dela tekmovalja. Izgubljene pike z Domžalami bi še bile opravičljive, ker so Domžalčani zaigrali boljše in predvsem prizadevneje. Škoda pa je točk, izgubljenih v srečanju z Dobom in točke, ki smo jo »komaj« iztržili v srečanju z Ihanom. Kako bo to v prihodnje, je preuranjeno govoriti, ker sta zastupila naše moštvo Tone Paderšič in Mihajlo Nagy. Oba sta bila med boljšimi igralci in zaslužita, da jih tem potom javno pohvalimo za vse, kar sta s svojimi igrami doprinesla moštvu Induplati.

Načelnik TVD Partizana Jarše tovariš Tone Mišvelj je pripomnil, da ima moštvo še vedno dovolj igralcev čeprav bi odšel tudi odlični Trobec ml. (Trombi). Znova bosta namreč igrala Joško Jeretina in Svoljšak. Pa tudi drugih je še na voljo. Izgubili bomo tudi standardnega igralca Jože Hafnerja, vodstvo naše nogometne enajstorice pa kljub občutnim spremembam ni zaskrbljeno. Upajmo, da imajo vzrok za tako moško zadržanje.

V drugi polovici avgusta bodo nadaljevali s tekami za Titov pokal. To je tudi razlog, da v začetku julija niso odigrali tekme s Svobodo.

Vsa tekmovalja so preložena na omenjeni čas.

Ljubitelje nogometa bomo v našem glasu znova seznanjali z rezultati tekmovalj v oktobrski številki. do tedaj pa naj bo ta premor tudi za vas oddih.

O. L.

Poročilo o nezgodah

junija in julija 1967

V obeh mesecih je bilo v podjetju 7 nezdod; vse so bile lažje. V juniju smo zabeležili 3 in v juliju 4 nezdode; zaradi njih smo izgubili 50 delovnih dni. Le ena nezdoda se je pripetila delavki, ko je šla v službo; ostale so se zgodile pri delu. Preglednica nezdod je naslednja:

TKALNICA:

Ida Prelovšek (27), tkalka; ko je šla po lesenih stopnicah v tkalnici gasilskih cevi, se ji je v podplat zadrila lesena trska. Rana se je kasneje ognojila. Pet dni staleža.

Draga Mikola (18), tkalka; pri transportu stroja za vezanje niti, je udarila s peto leve noge ob spodnji del stroja in se porezala po peti (10 dni).

Milka Vrhovnik (29), tkalka. Pri rezanju galirne vrvice se je vrezala v kazalec desne roke (3 dni).

Ivanka Kurent (41), tkalka. Iz sosednjega tkalskega stroja je odletel čolniček in ji priletel ter jo udaril na desno stran čela (3 dni).

Rozka Antonijevič (33), tkalka. Ko je vstopil v vdevalnico tkalski mojster, bi ji nepritrjeno okensko krilo zaradi prepriha padlo na glavo. Z rokami je to preprečila in si pri tem porezala desno roko (6 dni).

OPLEMENITILNICA:

Minka Sitar (23), kemijski tehnik. Na potu v službo jo je zadel avtomobilist in podrl. Pri padcu se je udarila na levo ramo in roko (7 dni).

PREDILNICA:

Alojzija Škofic (35), motovilka. Pri vpeljavanju niti na previjalnem stroju je z roko zadela ob nezaščiteni strojni del, ki je bil v pogonu. Poškodovala si je dlan in palec leve roke (6 dni).

Obvestila iz kadrovske službe

Vstopi:

1. Marta Rožman, tekstilni tehnik, vstopila 10. 7. 1967,
2. Verena Orehek, uslužbenka, vstopila 15. 7. 1967.

Izstopi:

1. Cilka Hrovat, tkalka, izstopila 30. 6. 1967,
2. Ana Šinko, šivilja, izstopila 30. 6. 1967,
3. Ana Mirkovič, tkalka, izstopila 30. 6. 1967,
4. Franc Sušnik, mojster izmene, izstopil 7. 7. 1967,
5. Vera Perič, uslužbenka, izstopila 14. 7. 1967.

Obisk bolnikov

V navadi je, da člani izvršnega odbora sindikata občasno obiščejo bolne člane kolektiva. Pri teh obiskih je merodajno to, da je prizadeti daljšo dobo v »bolniški« in, da so socialne prilike takšne, da je prav, če se jih obišče.

Na tretji seji izvršnega odbora (30. maja letos) je bilo govora tudi o tem. Že večkrat sem bil v takšni delegaciji, pa tudi tokrat. Na seznanju oseb, ki jih velja obiskati je bilo sedem priimkov.

V Ljubljani smo v splošni bolnici obiskali **Ivanko Ceglar**. Poleg našega obiska je bil pri njej na obisku tudi njen soprog. Kljub temu je bila nas enako vesela, kakor vrtin, ki smo ji jih prinesli. Po razgovoru, ki ji je kolektiv Induplati znova približal, smo se poslovili v upanju, da bo tako tudi naša dolgoletna sodelavka Ivanka to kmalu naredila.

Pozno smo sedli h kosilu pa nam, po tem obisku dobra jed ni nič kaj teknila. Mimo Goričice smo se v drugo ustavili v Volčjem potoku pri **Otiliji Zibert**. Pri njej smo že bili na obisku zato smo jo hitro našli. Kot običajno je bila tudi tokrat doma in njena pridna hčerka Zlatka ob njej. Tovarišici Zibertovi gre zdravstveno stanje na bolje, kar je rezultat opuščanja vseh napornih del.

Tretjič smo se ustavili, nekaj vmesnih postankov smo morali znameniti v Našočah. Pri Jerovškovi ni bilo nikogar doma, pa smo pri sosedu zvedeli, da je Marija Jerovšek v Soči v Ljubljani. Tam pa sva že bila zato smo z obiski nadaljevali po dveh dneh. **Ljudmilo Kregar** iz Homca smo dobili doma dva dni za tem, ko se je vrnila iz bolnice. Zelo vesela našega obiska je privolila, da jo popeljemo v Induplati, kamor je bila namenjena.

Mihaelo Gostič smo srečali ravno v blagajni, kamor je z veliko mujo in s pomočjo invalidskih palic prišla po svoj denar. Doma jo nismo našli, ker je tudi Gostičeva v Centru za rehabilitacijo invalidov Soča v Ljubljani. Kljub temu smo se znova napotili v Ljubljano in tam poiskali še **Marijo Jerovšek**, ki je v bolniški že preko 30 mesecev. Uslužbenka Centra nam je prvič poslala napačno Marijo Jerovšek na razgovor toda, ta napačna je poznala pravo. Marija si je že v drugo zlomila nogo in to ni tako enostavno. Nepazljivost se maščuje z dolgotrajnim in bolečim zdravljenjem.

Z manjšim denarnim zneskom smo pomagali tudi **Cilki Koderman** iz Moravč. Stara zadeva in ponovno v bolnico, to velja zanjo. Doma morajo počakati štirje otroci in to Cilko zelo teži. Nekateri živijo resnično v težavah. Upajmo, da bo v bolnici vse potekalo tako, kot smo ji to želeli ob zadnjem razgovoru.